

27.4.2026

Kyrö Distillery Company (Rye Rye Oy) lausunto talousvaliokunnalle koskien

HE 44/2026 vp

Kyrö Distillery company ehdottaa:

- 100 000 litran valmistusrajaan lasketaan vain EU/ETA alueelle myytävät kuluttajapakkaukset (mm. kohta 8, 17 §)
- Seuraava kohta tulisi poistaa tai muokata muotoon, joka ei estäisi tehokasta yhteistyötä yritysten välillä ja siten heikentäisi toimialan kilpailukykyä: ”**Lisäksi valmistuspaikalta edellytettäisiin sitä, että se olisi fyysisesti erillään muista alkoholijuomien valmistuspaikoista. Valmistuspaikan tulisi siten olla selkeästi itsenäinen toiminnallinen kokonaisuutensa eikä samoissa tuotantotiloissa voisi olla useampia toimijoita.**”. (kohta 8, 17 §)

Kannatamme yleisellä tasolla lakiesitystä ja siinä haettavia positiivisia vaikutuksia nousevalle juomatuotteiden elinkeinolle. **Ulosmyyntioikeus** on tärkeä **kasvun mahdollistaja kotimaisille vientivetoisille yrityksille, ja sekä kaupunkien että maakuntien yhteisöille.** Haluamme kuitenkin kiinnittää huomion esitettyihin rajoituksiin etenkin valmistusmäärän osalta, jotka toimivat kannustin- ja kustannusloukkuina etenkin vientivetoiseen kasvuun ja työllistämiseen tähtääville yrityksille.

Kyrön muutostoiveet HE 44/2026 osalta tarkemmin perusteluineen:

- 1) 100 000 litran valmistusrajaan lasketaan vain EU/ETA alueelle myytävät kuluttajapakkaukset (mm. kohta 8, 17 §)

Tämä toimenpide, joka on mahdollista todentaa nykyisen Valviran -raportintimekanismin kautta (astiointiraportti, myyntiraportti) ratkaisee osan vientivetoisen kasvuloukun ongelmasta kompromisoimatta kansanterveydellisiä, EU-sisämarkkinasääntöjä tai Alkon monopolia koskevia valmistelussa esitettyjä huolia. Vaikka EU/ETA-alueen vientimyynnin kasvattaminen pakottaisi valitsemaan ulosmyyntioikeuden ja yrityksen kasvun välillä, tämä mahdollistaisi sekä vientitoiminnan kasvattamisen EU/ETA ulkopuolelle, sekä tehokkaan laitteiston käytön ja investoinnit mahdollistamalla pullottomattoman tisleen myynnin toisille yritystoimijoille esim. sekoitettavaksi toisiin tuotteisiin.

Mekanismina tälle muutokselle toimisi Valviralle toimitettava astiointiraportti, jonka sisällön perusteella Valvira pystyy omista tuoterekisteristään erottamaan kuluttajapakkaukset muista teollisen myynnin astioista. Tämän jälkeen kuluttajapakkauksista vähennettäisiin vielä EU/ETA ulkopuolelle menneet kuluttajapakkausmyynnit, jotka selviävät Valviralle toimitettavasta valmistajakohtaisesta myyntiraportista.

- 2) **Seuraava kohta tulisi poistaa tai muokata** muotoon, joka ei estäisi tehokasta yhteistyötä yritysten välillä ja siten heikentäisi toimialan kilpailukykyä: **"Lisäksi valmistuspaikalta edellytettäisiin sitä, että se olisi fyysisesti erillään muista alkoholijuomien valmistuspaikoista. Valmistuspaikan tulisi siten olla selkeästi itsenäinen toiminnallinen kokonaisuutensa eikä samoissa tuotantotiloissa voisi olla useampia toimijoita."** (kohta 8, 17 §)

Tälläkin hetkellä useat yritykset käyttävät samoja laitteita (esimerkiksi samoja käymistankkeja oluen ja viskin mäsikin valmistukseen). Tällaisenaan nämä kaksi lausetta pakottaisivat kyseiset yritykset lisäinvestointeihin, joka asettaa suomalaiset tislaamot kilpailullisesti epäedulliseen asemaan (mm. useita brändejä tuottavat skotlantilaiset tai ranskalaiset tislaamot). Mielestämme yhtiökohtainen rajoitus yhdistettynä ulosmyyntirajaan riittää rajoittamaan lain hengen vastaista käytöstä.

Tältä käsittelyltä toivomme myös ettei lakiesitys lähtisi uudelle notifikaatio- kierrokselle ja siten koko lakimuutoksen voimaantulo tällä hallituskaudella vaarantuisi. Jos yllämainittu vaatisi uuden notifikaatiokierroksen, tulisi sitten lain parannuksista pidättäytyä tässä yhteydessä.

Näillä muutoksilla mahdollisestetaan seuraavaa:

- Ulosmyynti mahdollistaa valmistuspaikkaan kytkeytyvän vieraanvaraisuus- ja matkailuliiketoiminnan kasvun positiivisine työllisyys-, brändi- ja kulinaarisen kulttuurin vaikutuksineen
 - huom. ravintolatoiminnan keskimääräinen liikevoittoprosentti Suomessa on 1,2% - tämän huomioiden syrjäisempiin sijainteihin, joissa useimmat valmistuspaikat sijaitsevat, on käytännössä mahdoton muuten rakentaa ravintolapalveluihin pohjautuvaa matkailuliiketoimintaa ilman omien tuotteiden myyntiä
- Vientivetoiset yritykset (siinä määrin, kun vievät EU/ETA-alueen ulkopuolelle) voivat jatkaa kasvuaan pienemmillä kannustinloukkuvaikutuksilla

Lopuksi

Jokainen maa ansaitsee laadukkaan, omiin raaka-aineisiin ja tuotantoon perustuvan ruoka- ja juomakulttuurin. Näemme tislaamojen ulosmyyntioikeuden, joka samalla mahdollistaa laadukkaiden matkailu- ja ravintolapalveluiden, sekä vienti-investointien kasvun oleellisena osana tätä prosessia.

Kyrö Distillery Company Oy:n (Rye Rye Oy) puolesta,

Miika Salmi Lipiäinen